

9 PUNKTER FÖR BÄTTRE INTEGRATION

20100830

ALLIANSN

Bakgrund

Sverige ska vara ett rättvist samhälle som håller ihop. Oavsett bakgrund ska alla ha möjligheter att växa och utvecklas som självständiga människor. Bakgrund, etnicitet eller kön ska inte avgöra vilka vägval var och en kan göra i livet. Sverige ska vara ett land där det är viktigare vart du är på väg, än varifrån du kommer.

Sverige måste bli bättre på att ta till vara den potential och den drivkraft som finns hos människor som invandrat. I denna strävan är möjligheten att skaffa sig en egen försörjning och att lära sig svenska språket centrala komponenter. Arbete hjälper människor att bygga självkänsla, självförtroende och känna en tillhörighet i det nya landet. Ett ordnat mottagande, med tydliga förväntningar i kombination med arbete, skapar också de förutsättningar som krävs för att svenska språket ska bli tillgängligt för den som kommer till Sverige. Arbetslinjen i kombination med språkundervisning ska därför vara vägledande när det gäller nyanlända invandrades etablering på arbetsmarknaden och i samhället i stort.

Före valet 2006 var genomsnittstiden från uppehållstillstånd till arbete sju år för nyanlända. Det var ett oacceptabelt resursslöseri ur såväl samhällets som individens perspektiv. Alliansen har därför genomfört en stor reform vars syfte är att underlätta och skynda på nyanlända invandrades etablering på arbetsmarknaden.

De bärande delarna i reformen innebär att Arbetsförmedlingen ansvarar för att genomföra insatser som leder till att den nyanlände kommer i arbete. Nyanlända invandrare ges lagstadgad rätt till en etableringsplan med individuellt anpassade etableringsinsatser. Ersättningen är villkorad med deltagande i etableringsplanens aktiviteter. För att uppmuntra arbete gör vi det också möjligt att arbeta extra upp till ett visst fribelopp utan att detta påverkar etableringsersättningen. Vi inför en ny aktör, en etableringslots, som ska stödja den nyanlända att komma i arbete. Lotsens ersättning är resultatbaserad. För att främja jämställdheten utgår etableringsersättning till individen, oberoende av hushållets inkomst, vid aktivt deltagande i insatserna. Samhällsorientering införs som en del av etableringsplanen.

Alliansen har också inrättat Nystartskontor för att samla myndigheter, kommuner och rådgivningsaktörer under ett tak i stadsdelar där arbetslösheten är som störst. Syftet är att erbjuda stöd och service till människor som står långt bort från arbetsmarknaden och som vill förverkliga en affärsidé.

Svenska för invandrare (SFI) har genomgått ett lyft för att öka kvaliteten och genomströmningen av elever i undervisningen. Lärarna kan delta i regeringens program för lärarfortbildning, nya kursplaner med tydliga mål har trätt i kraft och nationella slutprov införs. En utredning om att tidsbegränsa deltagandet i SFI har

tillsats. En SFI-bonus har införts för att öka incitamenten för nyanlända att snabbt påbörja studier i svenska och uppnå godkänt resultat.

Därtill har en rad andra reformer genomförts för att påskynda invandrades etablering på arbetsmarknaden. Det gäller främst instegsjobb och nystartsjobb, satsningar på yrkesbedömning och validering av utländsk examen samt kompletterande högskoleutbildning. Arbetskraftsinvandring har åter blivit tillåtet.

Utmaningen inför nästa mandatperiod är att se till att den ekonomiska återhämtningen efter krisen blir varaktig. Återhämtningen ska inte bara komma några till del. Istället handlar det om att säkra att ingen lämnas efter. Det måste också gälla människor med utländsk bakgrund. Sverige ska sätta jobben och språket först i integrationspolitiken.

Fortsatta förbättringar krävs för att ta tillvara på den potential och drivkraft som människor med utländsk bakgrund besitter. Därför föreslår vi en rad reformer under nästa mandatperiod: Det handlar om att fortsatt förbättra SFI, utveckla instegsjobben, rådgivning och mentorskap samt att utvärdera och förstärka nystartskontoren. Vi vill öka resurserna till skolor i utsatta områden. Vi vill även skapa särskilda nystartszoner.

Tidigare har vi markerat att ROT och RUT är viktiga reformer för arbete och företagande som vi vill behålla. Om ekonomin utvecklas i rätt riktning kommer vi också att sänka tjänstemomsen på restauranger. Tillsammans med de reformer som redan beslutats och genomförts innebär detta tydliga steg mot en integrationspolitik som betonar arbete som en väg in i det svenska samhället.

9 punkter för jobb, språkkunskaper och företagande i integrationspolitiken

Integration bygger på arbete och möjlighet till egen försörjning. Därför är Alliansens arbetslinje med satsningar på att göra det lönsamt att arbeta, billigare att anställa och enklare att starta och driva företag också i grunden integrationspolitik. Alliansen vill under kommande mandatperiod också göra följande satsningar för jobb, språkkunskaper och företagande kopplade till integrationspolitiken:

1. BONUS TILL BRA SKOLOR I UTSATTA OMRÅDEN

Om skolan ska kunna vara en murbräcka för integrationen måste skolorna i utsatta områden vara de bästa skolorna. Nyanlända elever behöver uppmärksammas särskilt. Inriktningen ska vara att eleverna ges förutsättningar till individuellt anpassat stöd och snabb inläring av samtliga ämnen. För att kunna sätta in rätt stöd och undervisning måste skolorna genomföra mer omfattande och grundligare kartläggning av nyanlända elevers tidigare skolbakgrund och kunskaper.

Vi föreslår att det införs en tillfällig bonus till skolor i utsatta områden för att stimulera till resultatförbättringar. Bonusen ska utformas så att den belönar de skolor som uppvisar de största mätbara resultatförbättringarna, exempelvis på nationella prov. Satsningen bör avgränsas till ett antal skolor inom ramen för de stadsdelar (idag 38 stycken) som omfattas av så kallade lokala utvecklingsavtal. Satsningen, som ingår i Alliansens utbildningspaket, omfattar 20 miljoner kronor per år från 2012 och totalt 60 miljoner kronor under mandatperioden.

2. FORTSÄTT FÖRBÄTTRA SFI OCH INFÖR SFI-PENG

Goda kunskaper i svenska är viktig för möjligheten att få jobb och integreras i samhället. För att förbättra resultaten i SFI-undervisningen har alliansregeringen genomfört ett stort antal reformer. Detta arbete måste fortsätta. Inte minst är det viktigt att undervisningen blir mer flexibel och individuellt anpassad i tid och form för att till exempel kunna kombineras med yrkesarbete. Integrationen med arbetslivet är viktig, det måste därför vara möjligt att i högre utsträckning än idag läsa yrkesinriktad SFI.

Vi vill fortsätta satsa på SFI-lärarnas kompetens, då många av dem saknar formell behörighet i ämnet svenska som andra språk. Vidare saknade en relativt hög andel av lärarna i SFI en pedagogisk högskoleexamen läsåret 2008/2009. Satsningen ingår i Alliansens utbildningspaket.

Valfrihet inom SFI-undervisningen gynnar flexibilitet och individuell anpassning. Ett viktigt steg har tagits genom att folkhögskolor fått möjlighet att erbjuda SFI. Vi vill nu gå vidare och efter utredning införa en SFI-peng, med syfte att öka möjligheten för den som ska gå utbildningen att välja den anordnare som bäst uppfyller de egna behoven. Vi vill också öppna upp för fler aktörer att erbjuda SFI.

3. UTVIDGAD SAMHÄLLSINFORMATION

Från den 1 december 2010 ska nyanlända flyktingar, skyddsbehövande och deras anhöriga som har rätt till etableringsinsatser delta i samhällsorientering. Samhällsorienteringen ska förmedla vikten av grundläggande värden som demokrati och alla människors lika värde. Den ska också ge tydlig information om den enskildes rättigheter och skyldigheter.

Vi vill också att samhällsorientering ska erbjudas även till dem som invandrar till Sverige men som inte har rätt till etableringsinsatser. Målgruppen innefattar bland annat dem som arbetskraftsinvandrar eller anhöriginvandrar. Insatsen uppgår till 40 miljoner kronor från och med 2012 eller totalt 120 miljoner kronor under kommande mandatperiod.

4. FÖRSTÄRK INSTEGSJOBBen

Det som händer under första året i Sverige har avgörande betydelse för den fortsatta integrationen och möjligheterna att etablera sig på arbetsmarknaden. Instegsjobben är en skraddarsydd åtgärd för att snabbt hjälpa nyanlända invandrare att få in en fot på arbetsmarknaden samtidigt som de lär sig svenska. Antalet personer i instegsjobb har ökat varje månad sedan reformen infördes men de är fortfarande för få. Att kombinera SFI-undervisning med ett arbete är ibland svårt. Det arbete som pågår för att göra SFI-undervisningen mer flexibel i tid och form är därför viktigt. När det nya systemet för etablering av nyanlända invandrare träder i kraft kommer de nya lotsarna att kunna hjälpa till att främja instegsjobb.

För att ytterligare främja instegsjobben föreslår vi nu att lönesubventionen för arbetsgivare som anställer personer i instegsjobb höjs från 75 procent till 80 procent och att täckningen för företagets kostnader för handledning höjs. Kostnaden för detta bedöms bli 50 miljoner kronor per år från 2011. Totalt satsas 200 miljoner kronor under mandatperioden. Villkor för lön och övriga förmåner för instegsjobb ska vara desamma som för nystartsjobb.

5. BEHÅLL RUT OCH ROT

Genom RUT- och ROT-avdraget har Alliansen skapat flera positiva effekter för företagandet och sysselsättningen. Inte minst gäller det för många människor från andra länder som tidigare helt saknat eller haft mycket svag förankring på svensk arbetsmarknad. Det handlar dels om nya marknader inom servicesektorn som har öppnats upp för fler och växande företag, dels om svarta arbetstillfällen som nu blivit vita. Alliansen vill därför behålla RUT- och ROT-avdragen också under kommande mandatperiod.

6. SÄNKT TJÄNSTEMOMS FÖR RESTAURANGER

Tjänstesektorn är arbetsintensiv och är både en bra och vanlig väg in i arbetsliv eller företagande för många människor. För att underlätta för företagande och jobb i branschen har Alliansen som reformambition att sänka momsen på restaurang- och cateringtjänster från dagens 25 procent till samma nivå som för livsmedel, som i dag är 12 procent. En sänkt tjänstemoms ger sänkta kostnader som i sin tur skapar möjligheter till nyanställningar och nya jobb. Förslaget bedöms leda till att den varaktiga sysselsättningen ökar med cirka 8 000 helårsarbetskrafter. Inte minst för ungdomar och invandrare skapas därmed fler möjligheter till jobb.

7. UTVECKLAD RÅDGIVNING OCH MENTORSKAP

Ofta är det snarare informella än formella hinder som gör det svårt för invandrare att komma in i arbetslivet eller att etablera sig som företagare. Genom att ge tillgång till mentorskap och rådgivning kan många utmaningar övervinnas som annars riskerar att försvåra för möjligheten till eget arbete eller att förverkliga en idé som egen företagare. Vi vill göra en bred insats för bland annat information och rådgivning riktad till främst små och medelstora företag. Ett särskilt uppdrag ges också för rådgivning och mentorskap rörande invandrares företagande, inklusive information om mikrolån. Satsningen på utvecklad rådgivning och mentorskap omfattar cirka 30 miljoner per år från 2011 och totalt under mandatperioden cirka 120 miljoner kronor.

8. FORTSÄTT MED NYSTARTSKONTOREN

Hösten 2008 startade ett försök med nystartskontor på nio platser i landet. Nystartskontoren är så kallade one stop-shops där den sökande ska kunna få all den kunskap och hjälp han eller hon behöver från myndigheter, kommun och rådgivningsaktörer för att kunna starta ett företag. Kontoren har etablerats i kommuner eller stadsdelar präglade av stort utanförskap i form av exempelvis låg förvärvsfrekvens, stor andel invånare beroende av försörjningsstöd samt högt ohälsotal. I många sådana områden är personer med utländsk bakgrund överrepresenterade och inflyttningen av nyanlända invandrare stor. Vi vill att satsningen på nystartskontor fortsätter.

9. INFÖR NYSTARTSZONER

I flera länder finns det system med särskilda stöd för utsatta urbana områden. I USA finns så kallade Empowerment Zones och i Frankrike Zones Franches Urbaines. I Sverige finns kring de flesta stora och medelstora städerna områden som kännetecknas av låg förvärvsgrad, stort beroende av försörjningsstöd och stort utanförskap. Det finns visst forskningsstöd för att särskilt stöd till utsatta områden har positiva effekter på arbetsmarknaden.

Vi vill undersöka möjligheten att pröva nystartszoner i Sverige. Den exakta utformningen ska utredas. Vår tanke är att i socialt utsatta områden erbjuda företag upp till en viss storlek skattelättnader i form av reducerade skatter och arbetsgivaravgifter. Detta om de är etablerade, bedriver verksamhet och anställer i området. En tänkbar konstruktion kan vara att beskattningen av vinster tas bort upp till en viss nivå och därefter ökas skattebefrielsen i förhållande till antalet nyanställda.

FAKTA: ZONES FRANCHES URBAINES

I Frankrike har man infört skattebefriade zoner i vissa särskilt utsatta områden. Zonerna har valts ut utifrån storlek (minst 10 000 invånare), arbetslöshet, andelen personer under 25 år, utbildningsnivå och invånarnas skattekraft. Företag med högst 50 anställda får reducerade skatter och arbetsgivaravgifter. Reglerna är utformade för att klara Kommissionens definition av mikroföretag, små och medelstora företag. Beskattning av vinster är borttagen upp till en viss nivå och därefter ökas skattebefrielsen i förhållande till antalet nyanställda.

Företagen erbjuds följande:

- Inga arbetsgivaravgifter (max 5 år)
- Ingen vinstskatt upp till en viss nivå (max 5 år)
- Ingen fastighetsskatt för fastigheter belägna i regionen (max 5 år)
- Inga sociala avgifter (max 5 år)

Som villkor för nedsättningarna finns krav på att 20 % av de anställda ska vara bosatta i utpekade zoner.

SAMMANFATTANDE TABELL

Skarpa förslag (mkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Fortsatta förbättringar av sfi	*	*	*	*	*
Utveckla instegsjobben	0	50	50	50	50
Ökade resurser till skolor i utsatta områden**	0	0	20	20	20
Rådgivning och mentorskap, inkl mikrolån***	0	30	30	30	30
Utvidgad samhällsinformation		0	40	40	40
Summa förslag utgiftssidan	0	80	140	140	140
<i>varav förslag från andra områden</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>50</i>	<i>50</i>	<i>50</i>
Summa förslag utgiftssidan konsoliderat (valmanifest)	0	50	90	90	90

* Förslag från utbildningspaketet, lärarlyft inkl sfi, vilket totalt uppgår till; 93 mnkr 2011, 450 mnkr 2012, 500 mnkr 2013, 250 mnkr 2014.

** Förslag från utbildningspaketet.

*** Förslag från paketet för entreprenörskap.